

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 15—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENECE

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Narodno izdajstvo.

Sijajen uspeh narodnega izdajstva — liberalni veleposestniki volili Schwegljeve kandidate.

Včeraj se je vršila dopolnilna volitev iz veleposestva v kranjski deželni zbor. Kakor je bilo samoobsebi umevno sta bila soglasno izvoljena kandidata barona Schweгла grof Rudolf Margheri, deželnovladni svetnik v pokoju, in Fr. Galle, posestnik v Bistri. Baron Schwegl je včeraj žel zopet enkrat, kakor že tolikrat v teh zadnjih 10 letih, sadove iškarijotske politike izvestnih „narodno-naprednih“ krogov!

Vseh volivcev je 85, oddanih glasov je bilo 56. Odkod toliko glasov? „Grazer Tagespost“, nemško pisano oficijelno glasilo Tavčar-Schwegljeve zveze označuje v triumfu, da je pet slovenskih liberalcev glasovalo za Schwegljeve kandidate. Samo pet? — Dvomimo, da jih je bilo samo pet, a če bi jih tudi bilo samo toliko, že to zadostuje v označenje žalostnega položaja, v katerega je spravila protinarodna liberalna politika našo deželo in kako je ta politika zmedla pojme in iztrebila zadnji ostanek narodnih čustev iz src mnogih svojih somišljenikov. Nobenega dvoma tudi ni, da je nekaj nemških konservativcev glasovalo za Schwegljeve kandidate.

Schweglj je znal dobro izrabiti čas od 21. februarja dalje, ko je zvedel, da je dr. Susteršič ponudil roko za skupni nastop obeh slovenskih strank. Pridobil je grofa Margherija, pri čemur mu je pomagal z vso vmeno — baron Hein. Klasična prikažen, da deželni predsednik, ki ima stati nad strankami, pomaga mali nemški manjšini v deželi utrditi vegasti stolček!

Grof Margheri si je menda pridržal prostost v raznih vprašanjih in se mu je to dovolilo pod Schwegljevim vplivom proti opoziciji nekaterih ravno tako strupenih, ali manj premišljenih elementov à la grof Barbo. Stari odpadnik dobro ve, da je njegova stranka sama že davno v manjšini v veleposestvu in zato je moral za vsako ceno pridobiti elemente, kakor grof Margheri.

Ni dvoma, da bi včerajšnji dan pokazal popolnoma drugo lice, ako bi bili slov. velepos. kakor je predlagala kat. narodna stranka, že v februarju pričeli pametno volivno akcijo, kajti potem bi se nikdar ne bilo Schweglju posrečilo dobiti konservativne in pa vse dvomljive glasove na svojo stran. Zdaj pa bobna med svet, kako je njegova stranka močna v kranjskem veleposestvu in da se je Susteršičev načrt, posloveniti kranjski deželni zbor, popolnoma ponesrečil.

Nič ne dvomimo, da se bo tudi izdajalska klika pri „Slovenskem Narodu“, katerega pristaši so z glasovnicami v rokah nalašč pomagali pomnoževati nemške glasove, da bi potem trdili v „Tagespošti“, da je skupen slovenski nastop brezupen, veselila uspeha, katerega v danih razmerah ne moremo smatrati drugače, nego kot nov žalosten sad slovensko-nemške zveze barona Schweglja in dr. Tavčarja.

Včerajšnja volitev je iznova dokazala, da imamo na Kranjskem samo še eno slovensko stranko in to je narodniško-narodna. Njena dolžnost je, da upošteva ta položaj in uprizoni najbrezobzirnejši boj za osvobojenje slovenske dežele od nemškega jarma. Ta boj slovi odslej izključno le na njenih ramenih. Z narodno-napredno stranko odslej ni več računati kot s slovenske stranko. Dokumentirala je jasno in brezdvomno še enkrat pred vsem slovenskim svetom, da ji je narodnost deveta briga, da za njo velja le tista surova gonja, ki jo imenuje „boj proti klerikalizmu“ in ta gonja je tista cunja, za katero skriva svojo nagoto, svoje narodno izdajstvo. Pri tem se posamezne osebe te stranke seveda dobro počutijo ob raznih dobroplačanih službah in drugih udobnostih. Kranjska dežela pa se pri tem ponemčuje in tujci ter renegati ošabno nosijo pokonci svoje glave ter teptajo slovenski narod na njega lastnih tleh!

Sedaj velja eno geslo za vsakega narodno čutečega Slovenca, bodisi katerekoli stranke: Proč z vsemi malenkostnimi oziri in predsodki in naprej v brezobzirni boj zoper sovražnike in izdajalce!

Rusko-japonska vojska.

Kje se sedaj nahaja rusko brodovje, je nemogoče vedeti. Kolikor je še došlo poročil, nobeno se ne sklada z drugim. Ni izključeno, da je Roždestvenski poslal posamezne svoje ladje proti severu, da tako premoti Japonce, sam bo pa poizkušal z glavnim brodovjem neopažen priti skozi morje Sulu in Celebes v Tihí ocean, po katerem bo z veliko hitrostjo vozil proti Vladivostoku, da tako pusti za seboj Japonce, ki ga najbrže čakajo pri Formozi. Seveda je to le mogoča kombinacija. Kaj gotovega se pri teh negotovih poročilih ne da reči. Gotovo je le, da večjega boja še ni bilo.

Kje je rusko brodovje?

London, 17. aprila. Iz Singapura javlja severnemški parnik „Princ Henrik“, da je v petek videl del baltiškega brodovja, obstoječega iz petih bojnih ladij in šestih križark, v zalivu Kamrank. Kapitan Ozava, ki je pridelen spremstvu japonskega princa Arizugava, je dejal, da Japonci nimajo skrbni glede bodoče pomorske bitke. Dejaj je nadalje, da potopljene ladje v Port Arturju niso močno poškodovane. Japonci upajo, da bodo mogli vse dvigniti. „Standard“ izražja mnenje, da rusko brodovje še ni bilo v okrožju sovražnosti, ako je bilo res v zalivu Kamrank. Jako verjetno je, da si je Roždestvenski izbral kako točko, da se preskrbi z živežem, predno plove nadalje. Gotovo je, da ni obdržal smeri prejšnjega torka, sicer bi moral biti sedaj že dalje proti severu. „Daily Telegraph“ poroča iz Singapura: Kapitan „Princa Henrika“ je dejal, da so bile morda v luki tudi druge vojne ladje, ki jih pa z visokega morja ni bilo mogoče videti. O japonskem brodovju ni duha ne sluha. To pričakuje, kakor meni ta kapitan, Rusov dalje na severu.

Iz Honkonga poroča „Daily Mail“, da je tja došlo poročilo o manjšem boju med ruskimi in japonskimi ladjami. Ladja „Lincolnshire“ poroča, da je ruska torpedovka št. 35 iskala pred Honkongom tri premo-gove parnike iz Cardiffa. Te tri ladje so v soboto došle sem. Moštvo noče več iti na - - - - - . Poroča se, da je mnogo kitajskih trgovcev odpotevalo nasproti baltškemu brodovju.

London, 17. aprila. Iz Hajphonga poročajo v sredo: Francoska križarka „Descartes“ je bila usidrana blizu svetilnika pri rtu Cap St. Jacques, da štiti francosko nevtralnost. Topničarki „Stix“ in „Acheron“, dva podmorska čolna in en rušilec so na potu v Cap St. Jacques.

Saigon, 17. aprila. Admiral Jouquière, ki se nahaja na krovu topničarke „Takou“, je odposlal križarko „Descartes“ v zaliv Kamran, v katerega bližini se nahaja več ruskih vojnih ladij. Francoska tvrdka v Saigonu je kupila parnik „Eridan“, ki je sinoči odšel, naložen z živili, ki so jih naročili Rusi. Ruska eskadra, ki je ob svojem odhodu iz Evrope štela 18.000 mož, je med vožnjo izgubila le 8 mož vsled bolezni. En ruski častnik, ki je obolel na bolezní beri-beri, se nahaja v bolnici v Saigonu. Japonci so zaplenili ob obali mnogo premogovnih parnikov, sedaj pa so vzemirjeni vsled bližanja Roždestvenskega. Potruje se, da na krovu ruske bolniške ladje ni nobenega ranjenca in da se doslej ni vršil noben boj. Med malim številom bolnikov na „Orlu“ se nahaja tudi knez Cantacuzene. Šest Japoncev se je izkrcalo danes iz male džunke pri rtu St. Jacques, a so se zopet takoj vkrcali.

Honkong, 17. aprila. Nemški parnik „Brunhild“, ki je danes zjutraj došel sem, je videl 14. t. m. 30 milj severno od rta Padaran ob obali Cochinchine tri ruske križarke.

Z bojišča v Mandžuriji.

Peterburg, 17. aprila. General Linevič poroča brzojavno carju, da je nadzoroval čete petega in šestega sibirskoga voja ter 17. in 10. voja v njih postojankah ter jih našel v izbornem položaju. Tudi ravno iz Rusije došle čete, ki jih je nadzirjal, so izborno razpoložene.

Peterburg, 17. aprila. General Linevič poroča carju: Naše levo krilo je 12. t. m. pričelo ob enajstih depoldne boj pri vasi Fuloul, 7 vrst vzhodno od Mejana. Sovražnik je imel zaseden gorski hrbet na severozahodu. Ogenj naših topov se je pričel istotako ob 11. uri in naša pehota se je postavila v bojni red. Ob 12. uri je pričel sovražnik zapašči gorski hrbet. Naše čete, ki so dobile povelje, iti naprej in zasesti goro, so zasledovale sovražnika, potiskale ga nazaj ter okobile obe krili, nakar so zasedle Mejana. Sovražnik se je umaknil proti Nantajnoheli, 3 vrste jugozahodno od Mejana. Poročil o nadaljnjem gibanju čet nisem dobil.

Tokio, 17. aprila. Uradna brzojavka poroča: Pet švadronov sovražne konjenice je jezdiło ponoči 15. t. m. v Sanjenhin na cesti Hakumen Farhuan. Ena japonska četa jih je napadla ter jih odbila proti severu. Sovražnik je zbežal proti severu, prevzet od strahu, ter je pustil na mestu osem mrtvih. Mi smo izgubili dva moža.

London, 17. aprila. Peterburška brzojavka trdi, da koraka močna japonska sila, ko je obšla prve ruske postojanke, proti Kirinu. Japonci so pognali kitajske seljake v ruske črte in provzročili s tem veliko zmešnjavo.

Francozi se bojé za Indokino.

Pariz, 17. aprila. Mornariški minister se je posvetoval z admiralom Fournierjem o brambi francoske Indokine. Glasi se, da je Fournier zastopal mnenje, naj se obala Indokine štiti posebno s podmorskimi čolni. Listi pravijo, da bi strošji za te čolne, katerih bi za prvo silo zadostovalo deset, ne znašali več ko 15 milijonov frankov.

Japonska pisma z onega sveta.

V zadnjem času, pišejo „Birž. Vjedomosti“, dajo japonske dame vsem vojakom, ki odhajajo na bojišče, jako lepe in elegantne dopisnice. Da se razlikujejo od navadnih, so te dopisnice narejene iz svilene papirja ter okrašene z alegoričnimi vinjetami in napisi orientalskega sloga. Te dopisnice se vtaknejo v posebne svilene vrečice; vojaki jih nosijo na prsih. Predno pa odidejo v boj, naredo na dopisnice na-

slov in podpis. Oni, ki najdejo ubite vojake, jim odvzemo dopisnice, jih oddajo polkovni pisarni, kjer jim pritisnejo žalni pečat ter odpošljejo na označeni naslov. Na ta način prihajajo na Japonsko „pisma z onega sveta“. Vsa ta pisma pa imajo isto vsebino: „Ko dobite te vrstice, bo že vse odpuščajoča prst krila junaka, ki je padel na bojišču in neprenehoma mislil na slavo in moč svoje ljubljene domovine, Japonske. Ne objokujte ga, nasprotno, veselite se in zavidajte ga za njegovo lepo junaško smrt, ne pozabite njegovega imena ter spominjajte nanj vsakogar, ki gre na vojsko. Junaki Japonske se ne bodo utrudili nikdar. Draga naša zemlja je zemlja junakov. Blagosloviljam prijatelje in pozdravljam sovražnike. Zemlja me je spravila z njimi“. Potem sledi podpis.

Japonski ogleduhi.

Poročnik Kobajasa, ki so ga vjeli Rusi, preoblečenega v kitajsko obleko, je izpovedal, da so bili med bitko pri Mukdenu mnogoštevilni japonski častniki preoblečeni v kitajsko obleko, in so poročali natančno o ruskih pozicijah. Kobajasa in njegovega tudi preoblečenega podčastnika so izročili vojnemu sodišču.

Parlamentarni položaj.

Načelnik poljskega kluba se je 13. t. m. posvetoval o tekočih poslih z ministrom grofom Bylandt-Rheidtom. „Zeit“ poroča, da bi bil Gautsch med velikonočnimi prazniki izpremenil ministrstvo, če bi ne bil obolel. Tudi je bil že izdelan načrt za obširno delovanje deželnih in državnega zbora. Če Gautsch ne bo kmalu ozdravel, bo zbornica imela le še nekaj sej, da reši najnujše posle in ne bo tudi poletnega zborničnega zasedanja. Gosposka zbornica bo zborovala od 3.—6. maja.

Burian, ogrski ministrski predsednik.

„Magyar Hirlap“ poroča, da Tisza dne 3. majnika, ko bo zopet zboroval ogrski državni zbor, ne bo več ogrski ministrski predsednik. Za ministrskega predsednika bo vladar najbrže imenoval skupnega finančnega ministra pl. Buriana.

Ameriški železniški trust.

Ameriške železnice so dozda med seboj jako tekmoval, vsled česar so bile vožne cene na ameriških železnicah precej nizke. To pa ameriškim kapitalistom seveda ni bilo kaj všeč in pričeli so, kakor poroča „Daily Chronicle“, pogajanja o velikem trustu železnic. V ta namen so zložili že 400 milijonov funtov šterlingov. Ustanoviti nameravajo eno samo železniško družbo, v kateri bodo združene sledeče družbe: „New York-Central-Railway“, „Chicago-Railway“ ter „Union Pacific Railway“ Rad“.

Ljudsko štetje na Ruskem.

Ruska vlada je naznanila ravno kar izid ljudskega štetja, ki se je izvršilo leta 1897. Našteli so 125,640.021 oseb. Na Ruskem je jako veliko narodnostij, največ je seveda Rusov, ki se zopet dele v Veliko Ruse (55.667.469), Malo Ruse (22.380.551) in Belo Ruse (5.885.540), skupaj torej 89.933.567. A poleg Rusov je še 38 drugih narodnosti, in sicer: Poljaki (7.931.307), judje (5.063.156), Kirgizi in Kajzlaki (4.084.139), Tataři (3.737.627), Nemci (1.790.489), Baškiri (1.439.136), Litvini (1.435.937), Gruzijci in Mingrelci (1.336.448), Litavci (1.210.510), Armenci (1.173.096), Vlahi in Rumuni (1.121.669), Mordvinci (1.023.841), Esti (1.002.738), Sarti (968.655), Cuvaši (843.755), Čečenci (819.576), Cerkesi (802.807), Usbeki (726.534), Kalmuiki (479.311), Smadi (448.022), Tati (445.453), Votjaki (420.970), Cermisi (375.439), Finci in Korelci (351.159), Turk-manci (281.357), Kurdi (271.665), Sirjani in Germjaki (258.300), Jakuti (227.384), Turki (208.822), Grki (196.925), Bolgari (172.726), Kabgrdini in Abbazi (170.672), Kamiki in Negajci (147.488), Tunguzi (66.270), Čehi (50.385) in druge narodnosti 632.667. Tudi

veroizpovedanja so različna. Pravoslavnih je 87.123.604, mohamedancev 13.906.972, katoličanov 11.506.809, izraelitov 5.063.156, protestantov 3.762.756, starovercev 2.204.596, armenskih gregorijancev 1.179.266, ostale krščanske sekte imajo 8135 pristašev. Pogánov je 732.078. Plemenitašev je 1.220.169, činovnikov 630.119, duhovnikov 558.497, častnih meščanov 342.827, trgovcev 281.179, malih meščanov 13.386.392, kmetov 96.916.644, kazakov 2.908.842, učiteljev in učiteljic 201.009, učenjakov, književnikov in umetnikov je 31.283, zdravnikov 118.819, odvetnikov 12.474. Razne poklice izvršuje 425.748 oseb. Inozemcev je 605.500.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 17. aprila. Car je zapovedal irkutskemu vojaškemu generalnemu guvernerju, naj predloži ministru načrt, po katerem bi se vpeljala zvestava v irkutski tobojski in tomski guberniji.

Berolin, 17. aprila. „Berl. Tageblatt“ poroča iz Peterburga: Vseučiliški profesorji so imeli shod, na katerem se protestirali, ker vlada zatira neruske narodnosti. Profesorji zahtevajo enakopravnost vseh narodnosti.

Helsingfors, 17. aprila. Finski deželni zbor je sprejel predlog ruske vlade, naj Finci plačajo ruski drž. zakladu od l. 1905. do l. 1908. vsako leto za vojaške potrebe 30 milijonov, da se ta vsota plača le za l. 1905.

Berolin, 17. aprila. „Berl. Tageblatt“ poroča iz Peterburga: Vedno bolj narašča število stavkajočih delavcev. Nemci so bili na Vasilijevem otrovu. Delavci so nadlegovali policiste, ki so pričeli streljati. Krogla je zadela nekega mornarja ruske vojne mornarice. Mornarji so zato jako razburjeni.

Varšava, 17. aprila. K vojaškemu novačenju so pozvali 600 do 700 vseučilišnikov. Na varšavskem vseučilišču je 1200 slušateljev. Naborni komisiji so naznačili imena onih vseučilišnikov, ki se se udeležili poučilih izgredev.

Peterburg, 17. aprila. V Moskvi bo ta teden zanimiva razprava proti zdravnikom v moskovskih vojaških bolnišnicah. Zdravniki so obdolžili, da so proti plačilu 500—3000 rubljev oprostili mnogo vojaščini podvrženih oseb. Neki trgovec je plačal 20 tisoč rubljev.

Peterburg, 17. aprila. „Akademija znanosti“ je sklenila vložiti prošnjo, naj bi se dovolile časopisju že zdaj začasne olajšave, ki naj bodo toliko časa v veljavi, dokler ne bo izdelan novi cenzurni zakon.

Ameriški vojaški begunci.

Kakor poročajo iz Novega Yorka, je pobegnilo 600 mornarjev ameriškega bojnega brodovja, ki je usidrano pri Pensakoli.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Francoska zbornica je s 341 proti 222 glasovom odobrila član III. zakonskega načrta o ločitvi cerkve od države na Francoskem, ki govori o premoženju javnih verskih zavodov.

Prepir za Maroko.

Za vpliv v Maroki se vrši tih, a vztrajen boj za kulisami med nemškimi in francoskimi diplomati. Dasi navadno širša javnost le malo izve o spletkah diplomatov, je glede Maroka prišlo nekaj podrobnosti na dan. Francozi naznanjajo, da je lani Delcassé obvestil Nemčijo o angleško-francoskem dogovoru glede Maroka. Nemci pa trdijo, da se to ni zgodilo, ali pa, da obvestilo ni bilo popolno. Nemčija namerava skleniti z Marokom trgovsko pogodbo, česar Francozi ne bodo mogli preprečiti.

Ljudsko zastopstvo na Ruskem.

„Birž. Vjed.“ priobčujoje zakonski načrt o ljudskem zastopstvu, ki ga je izdelala komisija pod predsedstvom ministra Bulygina. Ustanoviti nameravajo pomnoženi državni svet in pa državni zbor. Zakonski načrti bodo smeli predlagati ministri, vsak član državnega sveta in pa 20 poslancev državnega zbora. Vsak zakon bo moral odobriti car, ki bo tudi sam določil besedilo zakonom, o katerih se ne bosta zedinila državni svet in pa državni zbor. V državni svet bodo volili plemiči 60 članov, 60 jih pa bo imenoval car. V državni zbor bodo izvoljeni poslanci iz vse Rusije. Tudi razne cerkve bodo volile svoje zastopnike v državni zbor. V državni zbor bodo volili plemiči, zvestava, mesta, kmetje in trgovci. Volitve bodo tajne. Poslanci bodo morali biti ruski državljani, ki so najmanj 25 let stari in zmožni ruščine. Izvoljeni bodo za dobo treh let. Vsak poslanec iz evropske Rusije bo dobil na leto 3000, iz azijske Rusije pa 4000 rubljev. Plačo za člane državnega sveta bo določil car sam. Državni zbor bo imel vsako leto dve zasedanji. Zasedanje bo trajalo 2 meseca. Državni zbor bo izvolil izvrševalni odbor 15 članov.

Stavka železničarjev v Italiji.

Prvi so pričeli stavkati železničarji na neapoljskem koledvoru. Stavka se je prej pričela, kakor je je naznanil izvrševalni odbor. Rimski brzovlak se je ustavil pred postajo, in popotniki so morali iti dva kilometra daleč peš. Strojvodje so ogenj pogasili na progi, dasi so ugovarjali inženirji in orožniški častniki. Kljub temu sta pa ponoči peljala dva brzovlaka iz Neapolja v Rim. Na strojih so bili inženirji in častniki, vlake so spremljali vojaki in orožniki. Opolnoči je poveljništvo na neapoljskem koledvoru prevzel neki častnik železniškega oddelka, kolodvor je zasedla stotnja ženijskih vojakov. Vlada je storila vse, da bosta na vsaki progi vozila dva vlaka na dan. V Neapolju stavka le osebe pri vlakih. V Milanu je javno mnenje nasprotno stavkajočim železničarjem, a tudi stavkajoči sami se ne strinjajo s stavko, kakor tudi ne v Turinu, kjer so izjavili, da stavkajo zato, ker nočejo nasprotovati vodstvu. V Asti so železničarji celo protestirali proti stavki. Vlada postopa strogo in so vsi kolodvori vojaško zastraženi. Zaradi stavke železničarjev na postaji Ponteba ne sprejemajo toverov in zato se bo vse blago, namenjeno v Italijo, vrnilo pošiljalcem.

Italijanska zbornica je pričela razpravo o poddržavljenju železnic. Vsi govorniki so se se izjavili za poddržavljenje. Obsojali so tudi stavko železničarjev.

Vstaja na Balkanu.

Graja, ki jo je izrekel angleški minister za vnanje stvari o rusko-avstrijskem dogovoru je vplivala na krščanske Makedonce, kakor da bi vliil olja na žrjavico. V nekaj tednih bo brez dvojbe vzbruhnila vstaja. Turčija se jako hitro oborožuje in je pripravljena za vsak slučaj. Turki so poslali v Makedonijo veliko število patron in krogelj za topove. Bolgari jako pazno sledujejo razvoj stvari. Pripravljene imajo velike vsote za vojsko. Vstaši, ki prekoračijo turško mejo, se dobro oboroženi, ker so si nabavili na tisoče pušk in razpolagajo celo z gorskimi topovi. Niti Turčija in ne Bolgarija ne moreta zadostno zastražiti meje, da bi ne prehajali vstaši v Makedonijo.

V Bolgariji narašča ogorčenje proti vedno hujšemu divjanju grških vstaških čet v Makedoniji proti Bolgarem. Turčija jim le navidezno nasprotuje, sicer pa z njimi simpatira. Grki pravijo, da so bolgarsko vas Zagorici radi tega požgali, ker so ondodni prebivalci zažgali tri grške samostane. Položaj v Makedoniji je vsled grške agitacije vedno zapletenejši.

Poljsko pismo.

Krakov, 9. apr.

V Galiciji se sedaj živahno razpravlja stališče poljskega kola do vlade. Že dolgo časa zahtevajo Poljaki, da se mora poddržaviti severna železnica in da se mora zgraditi kanal Dunaj - Krakov. Ministrski predsednik Körber je pismeno obljubil poljskemu kolu, da se v najkrajšem času izvrši poddržavljenje severne železnice. Sedanjí predsednik Gautsch pa neče o tem ničesar vedeti. Kakor se vidi spravlja to zadevo v zvezo z nameravanim kanalom. Kdaj naj se izvršita, pa neče prav nič obljubiti. — V poljskem kolu se vrše vsled tega burne in dolgotrajne razprave. Demokratiški poslanci zahtevajo najstrožjih sredstev in bi radi poljsko kolo spravili v odločno opozicijo proti Gautschu, če ne ustreže njihovim zahtevam. Razprave so sicer tajne, toda javnost je vendar toliko jasno zvedela o njih, da ve, pri čem je stvar. Demokratiški listi seveda z vsemi silami gonijo kolo k neupogljivi doslednosti. „Nowa Reforma“ piše n. pr.: „Gotovo je, da bi noben parlamentarni klub, da ne govorimo o češkem, ne prenesel kaj podobnega in bi našel za vlado pravi odgovor. Sedaj se pokaže izkušnja moči poljskega kola.“ Hic Rhodus, hic salta!

Novi general gubernator v Varšavi Maksimovič je deslej raznim deputacijam v svojih besedah pokazal zmisel za pravičnost in voljo, da hoče v marsičem olajšati žalostne razmere med Poljaki. Najprej hoče dati v občinski upravi poljskemu jeziku več pravic. Občinski činitelji imajo v Rusiji posebne službene znake, ki jih nosijo na prsih. Zdj se napisati na teh znakih samo ruski: vojti gminny, lavnik in sotskij. Zapisniki se morajo pisati ruski. Maksimovič je javno priznal, da mora v občinski upravi vladati poljski uradni jezik. Iz Varšave poročajo, da rusko uradništvo na vso moč pritiska na gubernatorja, naj bi se v ničemer ne udal poljskim zahtevam.

Zelo velik udarec za Poljake je ta, da se je zaprlo varšavsko vseučilišče za nedolgo čas. Krog 1600 dijakov je s tem brez šole. Dovoljeno je le akademikom zadnjega semestra, da kot eksternisti napravijo izpite pri profesorjih; kjer se pa zahtevajo državni izpiti, jih morajo narediti na kakem drugem vseučilišču.

Kancelar kneže škofjega konzistorija v Krakovu dr. Bandurski je izdal te dni poziv, naj se zbirajo podpore za Poljake v Rusiji. V njem pravi, da je krog 30 odstotkov vojakov proti Japoncem poljskega reda. Za zapuščene rodline prosi pomoči. Ta poziv gotovo ne bo brez uspeha.

Dnevne novice.

Le ne proč od Sveglja! Narodno-napredna stranka igra vedno žalostnejšo vlogo. Podobna je ženski, katere vjame kak starček in jo tako opehari, da verjame samo njemu in je gluha in slepa za vse drugo. Tako je očaral baron Sveglj čestitljivo narodno-napredno stranko! Njemu vse zaupa, svojim rojakom nič! Včeraj se je narodno-napredni stranki zopet zdelo potrebno nekoliko javnost slepariti. Priobčila je v „Narodu“ članek, iz katerega se jasno vidi, da se je porodil vsled volitev v veleposestevu, da vsaj nekoliko potelaži one liberalne kroge, ki se z narodnim izdajstvom ne morejo strinjati. Člankar je zmazal na papir kar je mogel proti združenemu nastopu Slovencev. Med drugim piše:

„Mogoča je samo ena garancija. Samo če škof za svojo stranko jamči, je mogoče sporazumjenje. Klerikalna stranka, to je škof. S škofom Jegličem pa je vsako pogajanje izključeno. Ze enkrat se je poizkusilo s spravlo. Klerikalci so takrat dano besedo snedli in snedel je svojo moško besedo tudi škof Jeglič sam. S takim škofom se ne bo noben človek več pogajal, ker je prva sprava med naprednjaki in klerikalci jasen dokaz, da se niti na škofa Jegliča moško besedo ni zanašati. Če hočejo klerikalci resno poizkusiti s sporazumjenjem je prvi pogoj, da pošljejo škofa Jegliča v kak samostan.“

Na prvi pogled se vidi tem besedam, da jih je pisal človek, ki je zadnji čas dobil fiksno idejo, da bo spravil škofa Jegliča v kak samostan, in o katerem se je bati, da ta fiksna ideja njega spravi v kak miren kotiček — blaznice. Na izbruh tega živčno prenapetega človeka odgovarjamo: Sprave liberalci niti eno minuto niso držali, ostali so v isti zvezi z Nemci in z njimi glasovali proti nam! Takrat škofa Jegliča niti na Kranjskem ni bilo. Takrat je bil tu škof Jakob Missia, ki pa tudi sprave ni sklepal, ker politike katoliškonarodne stranke ne vodi škof, ampak stranka postopa popolnoma neodvisno in samostojno. Če jo „Nared“ psuje s „klerikalno“ stranko še ni dokaz, da je to res. Škof ne sedi niti v izvrševalnem odboru stranke, ki sklepa sam zase in svobodno. V naši politiki je merodajno to, kar sklene strankin izvrševalni odbor. Mi imamo demokratsko urejeno strankarsko organizacijo in je torej izključeno, da bi volja kaknega posameznika prišla tako v poštev, kakor se godi to pri narodnonapredni stranki, ki mora vsa plesati tako, kakor ji godeta dr. Tavčar in Sveglj in o kateri se lahko reče: „Narodno-napredna stranka — to sta Tavčar in Sveglj.“ Naposled svetujemo „Narodnemu“ člankarju, naj ne smatra svojih ljudi za preneume. Končno bodo tudi najbolj zabiti liberalci sprevideli, da bruha vse surovosti proti škofu le radi tega, da bi prikri-val svoj pravi namen: „Le ne proč od Sveglja!“ Včerajšnji dan je zopet slovesno dokazal, da izvestni krogi dovoljujejo in odobravajo narodno izdajstvo, le o združenju Slovencev ne smejo slišati. Mi pa iščemo sprave le z značajnimi slovenskimi možmi, ne pa z narodnimi izdajci! Prišel bo čas, ko si bodo preko narodnih izdajalcev podali iz obeh slovenskih taborev roke možje, ki bodo hoteli resno delati za moč in ugled slovenskega naroda!

Razkrinkani! V današnjem uvodnem članku govorimo o včerajšnji volitvi v veleposestevu. Liberalna narodna hinavščina je razkrinkana! Slovenski liberalci so glasovali za Nemce! To je pravi narodni škandal! Če bi mi hoteli biti taki, bi v občinskem svetu ljubljanskem že davno ne bilo nobenega pristaša „narodno-napredne“ stranke. Ta volitev je pa tudi pokazala, da je vse „narodno“ v mešavanje ljubljanskih liberalcev v jeseniške razmere legola hinavščina! Razume se, da

bomo izvedeli za vse tiste slovenske liberalce, ki so včeraj glasovali za Nemce ter jih izročili javnosti!

Premeščeni so: Cast. g. Jakob Kleindienst, kaplan v Mirni peči, v Seneže; č. g. Jakob Ogrizek, kaplan v St. Rupertu, v Mirno peč, in č. g. Frančišek Gabršek, kaplan v Seneže, v St. Rupert.

Hrvaški poslanci avstrijskega državnega zbora imajo dne 26. t. m. v Splitu sestanek, na katerem bo tudi razgovor o razmerju Avstrije do Ogrske.

Umrli je, kakor smo včeraj brzojavno sporočili, dne 17. aprila č. g. Simon Smitk, župnik v Kresnicah. Pokojnik je bil rojen 26. oktobra 1865. in v mašnika posvečen 19. julija 1890. Kot kapelan je služboval v Laščah, na Vrhniki, v Mošnjah, v Kropi, kot kurat v Begunjah, kot župnik pa od l. 1895 do 1900. v Dobovcu, odslej pa v Kresnicah. Bolehal je že dalj časa in vprav mislil prositi začasnega pokojka. Pogreb bo jutri v sredo ob 9 dopoldne. Svetila mu večna luč!

Dve nagli smrti. Iz Studenca pri Krškem: V naši fari pripetili sta se v enem tednu dve nagli neprevidni smrti. V nedeljo, dne 9. t. m., je umrl nagle in neprevidne smrti Jos. Felician iz Rovišč, star šnopsar. V nedeljo popoldne se ga je napil, zvečer ob 9. uri je bil že mrtev. — V soboto, dne 15. t. m., ponesrečil je pa na Bučki, vračujoč se s škocijskega sejma, tukajšnji posestnik Mihael Koršenik starejši. Z nekim drugim možem sta se vozila s sejma. Z Bučke proti Radli je silno navzdol. Kar naenkrat utrga se konju napsna veriga, in konj začne z divjo hitrostjo drviti navzdol. Franc Mandelc iz Impole skoči z voza, se nekoliko pobije, a ne nevarno, Koršenik hoče konja udržati, a ni šlo, in na nekem kanalu vrže moža raz voz, ki se zaplete v vajeti in med kolesa. Konj drvi z vozem in možem naprej, in ko se voz ustavi, bil je Koršenik močno pobit in brez zavesti. Prenesejo ga v bližnjo hišo, hitro pošljejo po g. župnika, ki precej pride in ga mazili s sv. oljem. To je bilo ob 4. uri popoldne, in ob 11. uri ponoči je mož umrl, ne da bi prišel k zavesti. Prepeljali so ga precej v Rovišče, kjer bo pokopan 18. t. m. Mož je bil pošten in je rad hodil v cerkev in k izpovedi Sveti naj mu večna luč!

Promet s tujci. Koroško društvo za promet s tujci je izdalo lično knjižico z ilustracijami, kjer je vpisanih nad 100 krajev, ki so pripravi za letovičarje. Take knjižice izdaja vsako leto in jih brezplačno razpošilja.

Imenovan je za višjega geometra g. Teodor Preisinger, geometer v Kranju.

Shod sodalitatis Ss. Cordis J. za kamniško dekanijo bo v sredo po velikinoči 26. aprila 1905 ob 10. uri v Mengšu.

Umrli je v Trstu nagle smrti Fran Kravos, delavec, doma iz Sv. Križa na Vipavskem. Bil je čuteč narodnjak.

Nove kuverte za denarne odpošiljateljce bo izdala v kratkem poštna uprava.

Za 600 kron znamk ukra-del je v Trstu lastnici tobakarne Katarini vdovi Lahser neki neznan možki.

Italijanski častniki — delavci. Znani in neredki so slučajji, da je bil med delavci v Avstriji kak jako nadarjen in naobražen delavec, ki si je vsled svojega lepega vedenja in porabljenosti kmalu pridobil srca naših inženirjev in so ga pozneje neradi pustili, ko je hotel iti iz službe. Ko pa je bil onkraj črno-žoltil mejnikov, se je pa doznalo, da je bil italijanski ženi-oficir. Na to stran naj se obrne posebno pozornost!

Uporni kaznjenci. V nedeljo zjutraj so se uprli kaznjenci v Gradiški. Po maši so kaznjenci z v rute zavitimi kamni rani 10 nepriljubljenih tovarišev. Ker pazniki niso mogli umiriti kaznjencev, je moralo nastopiti vejaštvo.

Tat v cerkvi. Dne 15. aprila je v trsteniški župni cerkvi zasačil cerkvenik nekega „večnege vandrovca“, ko je ravno hotel jemati denar iz pušice pred misijonskim križem. Vstrašil se je tako, da je pustil v cerkvi palico s klejem namazano. Poštenjakovič je srednje rasti s sivo brado; pri sebi je imel legitimacijsko karto glasečo se na ime „Johann Strukelj, Slap, v tolminskem okraju.“ Ošel je proti Tržiču. Opozarjamo gg. orožnike, da poizkušajo vjeti tega tiča, da ne bo veliki teden po cerkvah opravljal svojega rokovnjaškega dela.

Strelna na Goriškem. V Solkanu je 14. aprila strelna udarila v Petrovičovo poslopje v Seckenu, podrla dimnik in naredila majhno škodo. Strelna je udarila tudi v brzojavno drog pri železniški postaji in je pretrgala dve žici.

— **Osebná dohodnina** je naslov ravnokar izšli ročni knjižici, katero je sestavil in uredil g. Valentin Žun, c. kr. davčni nadzornik v Radovljici. Knjižica obsega paragrafe 4. poglavja zakona o osebnih davkih z dne 25. vinetoka 1896, št. 220 drž. zak., kazenska in splošna določila, v kolikor zadevajo osebno dohodnino, najvažnejše določbe izvršitvenih predpisov k temu zakonu in določbe c. kr. upravnega sodišča. Pred vsem je treba poudariti, da je knjižica spisana v prav jasnem in za vsakega razumljivem slogu. G. pisatelj uredil je snov tako, da je vsak predmet, o katerem se razpravlja, celoten, kar se v drugih enakovrstnih knjigah pogreša. Držal se je strogo na točke postavbe, katere je podrobno razložil in utemeljil z odločbami c. kr. upravnega sodišča. Opozarjamo na točko 167. pod katero je g. pisatelj natančno razložil dohodek duhovščine ter na uzorec „napoved za osebno dohodnino“ (na strani št. 89) v kateri so navedene vse mogoče vrste dohodkov in izdatkov, katere imajo ta vrsta davkoplačevalcev. Sploh pa predložijo uzorci, kateri se nahajajo v zadnjem delu knjižice in v katerih se je oziralo na različne vrste osebni dohodnini zavezanih oseb, vse to v celoti, o čemur je g. pisatelj razpravljal v posameznih točkah. Ker je knjižica jako praktično sestavljena, upamo, da bode imela dovolj odjemalcev. Dobi se v vsaki knjigarni. Cena 1 K 20 v., po pošti 1 K 30 v.

— **Prvi Evropejec v Tibetu** — slovenski frančiškan. „Kotoliški obzornik“ piše: Zadnja leta se Evropa zanima zlasti za bajne iztočne dežele (Tibet, Mongolijo itd.). Sven Heddin se je mnogo trudil, da bi prišel v Lhaso, glavno mesto Tibeta in prvostolnice Dalai Lame, a se mu ni posrečilo. Angleška ekspedicija je letošnje poletje menda za vselej strla od por Tibetancev in prodrla v središče Tibeta. Doslej se je vedelo tudi o nekaterih jezuitih, ki so v 16. stoletju iskali pota iz Kitaja preko Tibeta, v Indijo in Armenijo. A manj znano je, da je bil prvi Evropejec, ki mu je bilo dano predreti v svetišče buddhizma, preprost frančiškan, najbrže slovenskega rodu, Odorik Matjuc iz Vidma, (rojen pri Pordenone) ki je od leta 1317. do 1330. prepotoval vse južne in vzhodne azijske dežele in prodrl tudi v Lhaso. Njegov potopis je izšel kmalu po njegovi smrti pod naslovom: „Mirabilia mundi“ (čuda sveta). Prof. dr. J. Gruđen bo poročal o tem znanstvenem potovanju v „Dom in Svetu“.

— **Važen obrtni in trgovski sestanek** se je vršil 14. t. m. zvečer v gostilni gospoda Brunerja v Novem mestu. Dnevni red je bil dopis trgovsko-obrtne zbornice za Kranjsko, da se obrtna zadruga izjavi o eventualnem carinskem ozemlju, ako isto vsled zahteve Ogrske nastane med njo in Avstrijo. Ker je Hrvaška izven ozemlja Avstrijskega je raditega važno, kaki nasledki bi bili, če carina nastopi za našo deželo. Shod je bil dobro zastopan od strani obrtnikov, kakor od trgovcev, kateremu je predsedoval na predlog gospoda S. pl. Sladoviča, novomeškega župana, gosp. Francič. Po kratkem pojasnilu o dopisu in na važni pomen shoda odprl shod in naprosi blagorodnega gospoda pl. Sladoviča, da prevzame kot poročevalec in utemeljitelj vprašanj v končno rešitev. Na devetnajst stavljenih vprašanj se zbornici odgovori na najvažnejše, katerim se tudi doda le dozdevno mnenje, ker ni gotovih podatkov, na katere bi se sklicevali. Splošno se je od naše strani povdarjalo, da bi vsled tega imela naša dežela občutno škodo, ker se dovaža iz Hrvaške veliko neizogibno potrebnih stvari. Pri tem bi trpela tudi sosedna Hrvaška, ker bi ne mogla pošiljati svojih produkcij čez mejo proti nam po taki ceni, kakor sedaj. V splošnem bi pa tudi cel promet trpel na tem, ker so prometne zveze take, od katerih ima korist naša Dolenjska. Izjemno bi ne bili proti carinskemu ozemlju, ako se vpelje edino omejeno na Ogrsko in med Avstrijo, pri tem pa zahtevamo, da se Hrvaška loči gospodarsko od Ogrske in priklipi Avstriji. Ker se je pri tem sestanku tudi gospodarsko vprašanje razmotrivalo in stavi g. Malevič predlog, da naj se naprosi merodajne faktorje, da bi deležali na to, da se čimprej podaljša dolenska železnica do Metlike in Črnomlja, da bi Belokrajina vsled eventualnega carinskega omrežja ne zaostala še bolj gospodarsko, kakor je sedaj, ki ima vendar večjo prostost, pozneje bode navezana le na notranjost dežele. Gosp. pl. Sladovič stavi z ozirom na predlog predgovornikov protest, kateri naj velja deželni delegaciji, ker je ista z obstrukcije preprečila delovanje deželnega zbora, vsled katere se je zadal posebno Dolenjski moralčen udarec v gmotnem oziru. V imenu sestanka želi, da bi se med zastopniki našel kak „modus“, ki naj bi bil navod k zopetnemu treznemu delu v deželnem zboru, kajti neznosne razmere naše tolikanj zapuščene Dolenjske to zahtevajo, da ne postane žrtev teh razmer. (Sprejeta oba predloga z živahnim odobranjem.)

— **V Skofji Loki** je umrl deželno-sodni svetnik gospod Franc Mikuš. Bil je liberalnega mišljenja, a kot sodnik za kmete dober, ker je, če le mogoče, stranke poravnal in domu poslal, da niso imele po nepotrebnem večjih stroškov. Ljudje mu zato ohranijo prijazen spomin!

— **Admiral baron Spaun** je, kakor javljajo iz Gorice, za svoje izvrstne zasluge, ki si jih je pridobil kot član komisije v hulski aferi, prejel od ruskega carja veliki križ reda Aleksandra Newskega, od angleškega kralja pa veliki križ sv. Mihaela in sv. Jurja. Avstrijski cesar je že prej poslal baronu Spaunu laskavo pismo.

— **Strossmayerjeva zapuščina**. „Drau“ poroča, da bo biskupska stolica v Djakovu izpraznjena dve leti, a dohodek biskupije se bo porabil za popravilo cerkva in župnišč v djakovski škofiji. Dalje poroča isti list, da bodo nekateri daljni rojaki škofovi, katerim ni škof ničesar zapustil, pobijali oporoko in so se zato že začetki k odvetnikom. V Strossmayerjevi pisateljski mizi, ki je umetniška posebnost, je mnogo tajnih miznic, v katerih se je našlo mnogo denarja in starih bankovcev po sto goldinarjev, in 500 zlatih dukatov, ki jih je pokojnik podedoval od svojih rediteljev. Ključ od te mize ranjki škof ni nikomur dal, tudi zadnji čas ne, in ni hotel miznic nikoli odpirati pred drugim.

— **Vlomi v Trstu**. V Trstu ga skoro ni dneva, da bi se ne zgodil kak vlom. V soboto so tatovi ulomili v stanovanje Martina Hočevarja in odnesli okolu 150 K vrednosti.

Štajerske novice.

š **Iz Makol**. „Marburger Zeitung“ je v 43. številu na strani 6 pod naslovom „das Gelächter in der Kirche“ prav po judovsko in protestantovsko lagala, da sta makolski g. kaplan Alojz Kramaršič in gosp. nadučitelj Martin Samperlj tožila pri sodnji pet fantov, ker so se dne 29. jan. v cerkvi pri dopoldanski službi bežili smejali in motili druge v molitvi. Ta trditve je gola laž, kajti niti g. kaplan, niti g. nadučitelj nista naznanila fantov pri sodnji, ampak resnica je ta-le: Tožbo je vložil g. orožniški vodja, ki je čul smeh in krehot med sv. mašo, ki je je pel g. kaplan. G. vodji Pepelnaku se ni zdelo opravičeno smejanje fantov. On je storil svojo dolžnost. K sodnji v Slov. Bistrico sta bila poklicana kot prič gg. kaplan in nadučitelj. G. kaplan ni niti šel k sodnji, ampak je pismeno naznanil, da ne pozna teh fantov, ker je komaj par mesecev šele v Makolah in da ni ničesar slišal. Torej je laž, da bi bil on fante tožil. Poklican je bil g. nadučitelj trikrat k sodnji, da bi bil kaj pričal. Dvakrat ni mogel iti radi slabega vremena; v tretjič pa je šel in izjavil samo, da je čul smeh. Torej tudi on ni tožil nobenega. Sodnja v Slov. Bistrici ni končala razsodbe, zato je vsa stvar prišla v Maribor. Tu so bili po § 303 kaz. zak. obsojeni Martin Kovačič, 22 let star, ki je že bil kaznovan po § 460, 411 dvakrat in 468 kaz. zak., Janez Gaberc, 19 let star, Stefan Gaberc 24 let star, Jurij Lepej, 25 let star, kaznovan že po § 411 in Jurij Vidmar, 21 let star, ki je bil že kaznovan po § 152, 83, 431, 36 in 411 kaz. zak. Da so ti fantje kaznovani, nista kriva zgoraj omenjena gospoda, ampak sami. Da je za mariborsko tetko lagal tudi „Stajerc“, je samoobsebi umevno, saj od laži živi.

š **Resljeva zmaga**. V nekaterih številkah včerajšnjega „Slovenca“ je bilo pomotoma omenjeno, da se je dopolnilna volitev v kmečkem okraju Bruck Ljubno vršila za deželni zbor, vršila se je pa za državni zbor. Reselj je torej postal državni poslanec.

Koroške novice.

k **Deželni predsednik** je zapovedal pobiranje milih podpor za pogorele v Lužnici pri Naborjetu. Pogorele je pet posestnikov dne 28. marca t. l. Lansko leto pa so imeli tam pogubno povodenj. Skode je 29.000 K.

k **Stoletnico** † **Schillerja** dne 13. majnika bodo, kakor se vidi in sliši, z velikim vikom in krikom obhajali po Koroškem Nemci in nemčurji. Izrabljali pa je bodo proti Slovincem in sv. veri. Pruski šulferajn in lutrski sūdmarm vedita pōvsod priprave. — V Vrbi, ki je v pretežni večini slovenska in koje okolica je čisto slovenska, bodo seve napravili omenjeni dan šillerjevo slavnost. Načelnika pripravljalnega odbora sta eden protestant in drugi odpadnik. Nemčurski učitelji pa bodo po dve uri daleč peljali šolske otroke k tej hajlovski slavnosti. Tako hodijo naprednjaški učitelji — romat. Katoliški starši ne bodo pustili svojim otrokom na tako „božjo pot“.

k **Umrla** je v Pliберку soproga pekovskega mojstra gospa Marija Bohinc.

Ljubljanske novice.

lj **Velikonočne počitnice** na srednjih šolah so se pričele danes popoldne in bodo trajale do 25. t. m.

lj **Prisega železničarjev**. Danes popoldne se je vršila v čakalnici prvega razreda na južnem kolodvoru prisega železničarjev. Komisija se je pripeljala sinoči s posebnim vlakom in se je danes ob 10. popoldne odpeljala proti Trstu. Prisegel je tudi nekaj uslužbencev cestne električne železnice.

lj **Kri se je ulila** danes ponoči večkrat posestniku tukajšnje „Mednarodne panorame“. Prepeljali so ga v bolnico.

lj **Obrtno gibanje v Ljubljani**. Meseca marca pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt: Karol Seliškar, Turjaški trg 1, prodaja mleka, mlečnih izdelkov, jajec in kruha; tvrka Mayer & Comp., Martinova cesta 20, uporabo desetih ročnih tiskarskih strojev; Josip Goetzl, Mestni trg št. 25, trgovino z mešanim blagom; Makso Ferjan, Pred prulami 13, ključavničarski obrt; Emanuel Wohrsek, Franc Jožefova cesta 1, trgovino z urami, zlatnino in srebrnino; Karol Planinšek, Sodnijske ulice 2, praženje kave; Andrej Šarabon, Zaloška cesta 1, trgovino z mešanim blagom; Josip Rotar, Šolski drevored, klanje drobnice; Matej Soklič, Pred konjušnico 4, malo trgovino z mešanim blagom; Josip Köchl, Trubarjeve ulice 2, brivski in frizerski obrt; Ivan Kenda, baraka v Lattermannovem drevoredu, gostilniški obrt; Avgust Perko, Žabjak 3, sobnoslikarski obrt; Ivana Sečnik, Cesta na loko 18, malo trgovino z mešanim blagom; Josip Ahčin, Šubičeve ulice 3 krojaški obrt; Marija Merčun, Vodnikov trg, prodajo živil. — Odglasil, oziroma faktično opustili pa so obrt: Andrej Sarabon, Zaloška cesta 1, branjarje in trgovino z deželnimi pridelki; Friderik Hoffmann, Dunajska cesta 12, urarski obrt; Helena Frechinger, Židovske ulice 4, trgovino z muzikalnimi instrumenti in galanterijskim blagom; Marija Olup, Stari trg 2, trgovino z narejeno obleko; Henrik Wibbe, Sv. Petra cesta 2, trgovino z mešanim blagom; Matej Soklič, Pred konjušnico 4, trgovino z živili, usnjem ter žganjem in pivom v steklenicah; Marija Petje, Kolodvorske ulice 32, malo trgovino z vinom.

lj **Občni zbor „Podpornega društva za delavce in delavke ljubljanske tobačne tovarne**. V soboto, 15. t. m., je imelo „Podporno društvo za delavce in delavke ljubljanske tobačne tovarne“ svoj občni zbor v novih prostorih „Slov. kršč. soc. zveze“ v „Unionu“. Po prisrčnem pozdravu društvenega predsednika je poročala podpredsednica o delovanju društva, ki je imelo v preteklem poslovnem letu 14 sej, 4 shode, 2 veselici in izlet v Štepanju vas. V društvu je sedaj 1906 članov. Društveni blagajnik poroča o stanju blagajne. Dohodkov je imelo društvo 8063 77 K, stroškov 5673 22 K, preostanek je torej znašal 2390 55 K. Obolelim društvenim članom se je izplačalo 5236 K. V gotovini ostane pa 4439 11 K. Poročila so bila z velikim odobrojem sprejeta na znanje. Dr. K r e k živahno pozdravljen, je v svojem govoru naglašal sledeče: „Želim, da bi se vsako leto iz čistega prebitka naložila gotova vsota za zaklad, iz katerega bi se podpirali za delo nezmožni delavci in delavke. Želim, da bi se vsak zavedal pomena društva, in skrbite, da postanejo člani društva še oni vaši sodelavci in sodelavke, ki še niso v društvu. Odboru se je reklo, da je prišlo od generalne direktije naročilo, naj odbor ne nastopa kot zaupnik delavstva. Ce je društvo, potem je odbor vaš zastopnik. Ce je torej dovoljeno za vsak slučaj voliti zastopnike, je bolj pametno, da je društven odbor zastopnik delavstva. Ce ne bode hoteli zazumeti tega, potem bomo govorili pri drugem obnem zboru drugače. Ce se to ne prizna, potem se tudi ne prizna organizacija. Ce smeje po svojih društvenih uradniki pošiljati prošnje na ministrstvo, potem imajo pač to pravico tudi delavci. Koncem svojega govora je dr. K r e k prosil zborovalce, naj imajo zaupanje do svojega odbora. Na nasvet dr. K r e k a sta bili sprejeti sledeči resoluciji. Občni zbor izjavlja, da je društveni odbor upravičen zastopnik v službenem razmerju za vse člane in članice podpornega društva. Občni zbor izraža željo, naj se pri vsprejemu v tvornice gleda v prvi vrstini narodbine sedanjih delavcev in delavk tobačne tvornice. Občni zbor je sklenil, da pristopi društvo „Slovenski krščanski socialni zvezi v Ljubljani“. Nadalje se je sklenilo prirediti vsak mesec shod in spomladanski društveni izlet. Za vse umrle člane in članice se bo vsako leto enkrat vršila slovesna zaždušnica. V odbor so bili izvoljeni: Alojz Čatar, Jožef Ogrič, Ivan Žnidaršič, Frančišek Verbič, Adolf Galovič, Jožefa Luknar, Neža Zupan, Frančiška Pavšek, Marijana Götz, Ivanka Kosec; pre-

gledovavci računov so: Nežika Fabjan, Jožef Sevcen, Anton Svetek.

lj **Ponočnjaki** so danes ponoči lučali kamenje v restavracijo Ivana Friedla v Nunskih ulicah št. 3. V restavraciji so dobili štiri kamene. Ubili so dve veliki šipi vsled česar ima restavrater dvajset kron škode.

lj **Purana je ukradel** pred nekaj dnevi iz dvorišča Wetachove vile dose-daj še neznan tat. — Pobral je obenem iz gnezda tudi 13 purjih jajc.

lj **Smolo** sta imela v neki tukajšnji restavraciji dva tržaška hazardista Franc Rudolf Zenz in Jožef Jugovic. Seznanila sta se z nekim tukajšnjim Lahom in ga nagovorila, da je začel igrati z njima hazardno igro na kocke. Zadnji ju je kmalu obral. Začela sta se z njim prepirati, tako da so se naposled stegli. Klicana policija je spravila igralca v varstvo.

lj **Aretacija**. Mestna policija je aretirala pekovskega vajenca Jožefa Ogrinca, ki je svojemu mojstru Jožefu Okornu poveril 43 K.

lj **Tatvina**. Mar. Mohar je bilo danes iz batak v Zvezdi ukradenih za deset kron sladšic. Tat je izpil tudi nekaj malinovca.

Razne stvari.

Najnovejše.

Hiter pouk za analfabete. V Brnu je učitelj Cabel kazal svoj najnovejši sistem, kako se analfabeti hitro nauče brati. 18 vojakov se je v pol ure naučilo celo vrsto črk pisati in brati.

Stavka dijakov je v Tambovu, kakor poročajo iz Lvova. Dijaki stavkajo, ker je bilo aretiranih 50 srednješolcev radi soudeležbe pri demonstracijah. Dijaki so pobili okna na šolah.

Velike povernjso na Srbskem in Ogrskem. Bati se je velikih nesreč.

90 let — 99 potomcev. Učiteljska vdova gospa Eva Zahoda je slavila te dni na Dunaju 99letnico svojega rojstva. Istočasno je dobila vest, da ji je rojen zopet en praunuk, tako da ima sedaj 99 potomcev.

Cesar za cerkve. Naš cesar je daroval za zgradbo najbolj potrebnih cerkev na Dunaju 83.000 kron.

Defraudacija. Tvrdki Živkovič je poneveril knjigovodja Mihael N. Sehonda 6000 dinarjev in pobegnil. Včeraj se je govorilo, da je bil v Ljubljani. Policija ga je iskala, a ga ni dobila.

Književnost in umetnost.

* „**Katoliški Obzornik**“. Letnik IX. Izdaja „Leonova družba“. Urejuje dr. Aleš Ušeničnik. Vsebine II. zvezka: Na petih vere. (Dr. Aleš Ušeničnik.) — Jakobinska svoboda. (Dr. Jan. Ev. K r e k.) — Glagolica v akvilejski metropoliji in njen pomen za slovensko slovstvo. (Dr. Jos. Gruđen.) — O sodobnem stanju descendentne teorije. (Bogumil Remec.) — Iz svetovne prazgodovine. (Jos. Valjavec.) Epilog. (Dr. Aleš Ušeničnik.) — Swiat slowiański. (Dr. Jan. Ev. K r e k.) — „Pestis perniciosissima“. (Dr. A. U.) — Aškerčev „Trubar“ pred liberalno kritiko. (Dr. Evgen Lampe.) — Liberalna objektivnost v znanosti. (Jos. Sever.) — Iz književnosti: Synodus dioecisana. — Ali Boga Stvarnika res ni treba? — To in ono: „Slavica“. — „Niva“. — „Pravoslavna bogoslovna enciklopedija“. — „Jezuitizem“. — Ruska književnost v vatikanski knjižnici. — Katalanski trubador. — Narodnost in liturgija. — Spolna pedagogika. — Genialnost in blaznost. — Razporoka. — Prvi Evropejec v Tibetu.

Telefonska in brzjavna poročila.

Budimpešta, 18. aprila. Franc Košut je prosil vse člane odbora združene večine, naj mu pred odhodom iz Budimpešte pošljejo svoje naslove. Cuje se, da je vladar adresni načrt združene večine spoznal za sposoben, da se na podlagi tega načrta vrše nova pogajanja. Kombinacija Burian kot ministrski predsednik se je že ponesrečila.

Dunaj, 18. aprila. Zdravje se Gautschu vedno boljša.

Dunaj, 18. aprila. Danes sta bila za dunajska podžupana zopet izvoljena Strohbach in Neumayer.

Trst, 18. aprila. Iz ječe sta ušla jetnika Jadrečič in Zega. Bežala sta čez strehe, skakaje z ene na drugo. Orožniki so ju preganjali, plezaje za njima. Jadrečiča so po trdem boju na strehi aretirali, Zega je ušel.

Limoges, 18. aprila. Stavkujoči delavci stekla se naskočili ječe, razbili ograjo pri jetnišnici, plenili prodajalnice in napravili barikade. Kavalerija jih je naskočila, a je bila sprejeta s kamenjem. Vojaki so nato streljali. En mož je mrtev, več demonstiran-

tov in vojskov ranjenih — 30 oseb je aretiranih.

Stokholm, 18. aprila. Med železničarji se je pričelo sumljivo gibanje.

Varšava, 18. aprila. Kazaki so napadli deputacijo poljskih kmetov, ki je šla k generalnemu guvernerju in jo pretepli.

Rim, 18. aprila. Uradniki neapoljske banke so hoteli prepeljati včeraj dvanajst milijonov v papirjih v Rim. A železnica jih ni hotela odposlati, ker ne prevzame odgovornosti. Amerikanci, ki niso mogli iz Rima v Neapolj po železnici, so se odpeljali v avtomobilih.

Rim, 18. aprila. Splošna sodba je, da bo stavka železničarjev jutri ali pa še danes brez uspeha končana. Med potniki in stavkujočimi se vrše večkrat spopadi.

Rim, 18. aprila. (Kor. ur.) Jutranji listi konstatirajo popoln poraz železničarske stavke. Danes bo že vozilo na vseh železniških črtah več vlakov. Kurjači in drugi delavci so na novo nastavljeni.

Peterburg, 18. aprila. Ruski oddelek je pregnal Japonce iz Uhula in ga gнал do Mejana. Tu so se Japonci utrdili, a so bili zopet pregnani in so morali sežgati zalogo živeža. Rusi so napadli Japonce pri Lievajci in Alomoadi. Japonci so se trdovratno ustavljali.

Tokio, 18. aprila. Rusko baltiško brodovje je v nedeljo bilo še pri Honkongu. Pri Gensanu je napravljena obrambna črta. Mimo otokov Pescadores smejo pluti ladje le, če so sedem milj oddaljene od obrežja.

Singapur, 18. aprila. Sem došla ladja poroča, da je rusko brodovje videla v luki Kamran. Ladje so na brodovje izkrcavale premog.

Pariz, 18. aprila. Reždevstvenskij je pri Cochinchini očistil svoje brodovje raznih morskih rastlin itd., ki so se brodovja prijele med vožnjo, da tako dá svojemu brodovju večjo gibčnost.

London, 18. aprila. Tu se čudijo, da je Rozdevstvenskij stal toliko časa v zalivu Kamran ob francoskem cochinchinskem obrežju. To je prelomitev nevtralnosti in Japonska sme napasti Ruse vsled tega tudi v zalivu.

Honkong, 18. aprila. (Kor. ur.) Neka ladja je v petek pri sipinah Bombay videla pluti močno brodovje križark proti jugu, pa ni mogla spoznati ali so bile ruske ali japonske.

Peterburg, 18. aprila. Rusko vojno brodovje bo v par dneh štel v Vzhodni Aziji in sicer 11 bojnih ladij in 9 oklopnih križarjev. Togo pa ima 6 bojnih ladij in 8 oklopnih križarjev.

Vladivostok, 18. aprila. Tukajšnja luka je zopet prosta ledu.

Tokio, 18. aprila. Nad luko Gensan v Koreji je proglašene obsedno stanje.

London, 18. aprila. Nad otoki Pescadores je proglašeno obsedno stanje.

Berolin, 18. aprila. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Kiela, da se tamkaj na račun ruske vlade gradi deset torpedovk, ki imajo biti do maja meseca gotove. Razun tega je Rusija naročila pri raznih inozemskih tvrdkah (med temi tudi pri eni avstrijski) 400 milijonov patron, ki imajo biti izgotovljene v najkrajšem času.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pudrina v 24. urah v mm.
17	9. zveč.	724,9	+6,4	sl. jvzh.	obl.	3,7
18	7. zjut.	722,3	+6,2	brezvetr.	„	
	2. pop.	723,2	+12,2	sl. vzh.	„	

Srednja včerašnja temp. +7,2°, norm. +10,0°.

Tržna poročila

od dne 17. aprila 1905.

Budimpešta. Pšenica za april 17,41 do 17,46; rž za april 14,40 do 14,42; oves za april 13,84 do 13,86; koroza za maj 14,84 do 14,86.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje pičlo, mrtveje. — Prodaja 10.000 met. stotov, za 5 stotink znižanja. — Druga žita mirneje. — Vreme: dež.

Nov dohodek

vsakomur. Zahtevajte brezplačno doposlatev mojega umetno izvršene prospektu Angyal Ignatz Budimpešta, Kerepeserstrasse 6. 792 10—1

Zahvala.

Za mnoge dokaze odkritega sočutja povodom smrti svoje ljube nepozabne soproge c. z. matere, tašče in stare matere, gospe

Antonije Inglič

kakor tudi za izredno številno spremstvo pri pogrebu, in za krasne darovane vence izrekam tem potom svojo najtoplejšo zahvalo; posebno se pa še zahvaljujem visokorodnemu gospodu Arnold Hrdliczka, predstojniku c. in kr. topnič zaloge, svojim ljubim dragim tovarišem, gg. podčastnikom tuk. c. in kr. topn. polka, c. in kr. peš. polkov št. 17 in 27 in 27. domobr. peš. polka za darovane krasne vence.

Franc Inglič

797 c. kr. ognjenicar v pok.

793

Hermína Mikuš roj. Postl naznanja globoko užalostena, v svojem, v imenu svojih otrok: Ludovika, Karola, Slave, Anice in Franceta, kakor tudi v imenu drugih sorodnikov, pretužno vest, da je zelo ljubljani in nepozabni soprog, oziroma oče, brat in svak, gospod

Franc Mikuš

c. kr. dež.-sodni svetnik v Škofjiloki danes po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 52 let mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajnika se bode preneslo v sredo 19. aprila popoldne ob 1/2 6. uri iz hiše žalosti k večnemu počitku na pokopališče v Škofjiloki.

V Škofjiloki, dne 17. aprila 1905.

Posebna naznanila se ne bodo izdajala.

Lepo stanovanje

za takoj ali 1. avgust se odda mirni stranki.

799

Naslov pove upravništvo.

lišče se takoj

798

gostilna v najem ali na račun.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Prostovoljna javna dražba,

na katerej se bodeta prodajala dva konja, stara po sedem let, vršila se bode

v sredo, 19. t. m. ob 9. uri dopoldne na dvorišču hiše št. 6 na Marije Terezije cesti.

787 2—2

Gabriel Thaler.

Leopold Tratnik

pasar v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom, svojo veliko zalogo **cerkvenih posod in orodja.**

Slavnemu občinstvu pa električna **svetila** in druge kovinske izdelke n. pr.: **križe, sv. razpela** v raznih velikostih, **podobe i. t. d.**

● Priporočila se za obila

naročila!

1892 20—19

Radi

izredno prenapoljenega skladišča prodajam vse blago pod lastno ceno:

Obleke za gospode, dečke in otroke

iz najmodernejšega blaga in najlepše prirojene. Izvirni angleški porvrniki in športne suknje najnovejših modnih barv, kakor tudi angleški modni telovniki od 3 K naprej.

733 6—3

Istotako velika izbira klobukov in slamnikov, srajc in kravat.

Damske volnene obleke

najnovejše fačone že od 10—K, kakor tudi jopiči, paletoti, mantile, plašči, krila, bluze najnovejšega kroja po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek **O. Bernatovič**, Ljubljana.

Vsled bolezni se dá v najem

gostilna s stanovanjem, hlevom in dvoriščem za voznike na glavnem trgu v Škofjiloki

Več se poizve v Škofjiloki št. 19. 791 3—1

Na Elizabetni cesti (na Del Cot'ovem svetu) oddati je s 1. avgustom v novozgrajenih vilah še nekaj na solnčni strani ležečih

796 3—1

stanovanj

obstoječih iz dveh, treh in štirih sob, predsobe, kuhinje, poselske sobe, skrambe, kleti, drvarnice, podstrešja in z velikim balkonom ter s porabo pralnice in kopalne sobe. Električna luč.

Vpraša se vsak dan od 11.—1/2 1. uri dopoldne in od 2.—3. ure popoldne na stavbi. — V drugem času pa Sv. Petra nasip št. 57/I. in Ulice na Grad št. 3/I.

Št. 4556.

Razpis.

794 3—1

Podpisani deželni odbor razpisuje mesti provizoričnih deželnih živinozdravnikov

1. v Vipavi, 2. v Škofji Loki.

S službo deželnega živinozdravnika v Vipavi so združeni dohodki letnih 1200 K in sicer pripade od tega 800 K na deželni zaklad in 400 K pa na okrajno blagajnico za sodni okraj Vipavski.

Z enako službo v Škofji Loki pa so združeni dohodki letnih 2000 K, od katerih pripade 800 K na deželni zaklad, 800 K na mestno občino Škotja Loka in 400 K na okrajno blagajnico za sodni okraj Škofjeloški.

Prosilci za te službi pošljejo naj podpisanemu deželnemu odboru svoje, z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposobljenosti opremljene prošnje

do 22. maja 1905.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 12. aprila 1905.

Slaščičarna, kavarna in pekarna

Jakob Zalaznik

Starl trg št. 21.

Slav. občinstvu priporočam ob priliki

velikonočnih praznikov

svojo veliko zalogo različnih cukrenih, kakor tudi galanterijskih pirhov. V zalogi imam v veliki izbiri domača in inozemska vina v steklenicah, najfinejše likerje, pravi Maraskin iz Zadra, Benediktinec, Alaš in druge.

Vsak dan sveži **šarklji, pince in titole.**

Sveže blago!

Po naročilu izgotavljam tudi raznovrstne

potice

mandeljnov, rozinove medene, orehove itd.

V kavarni

se dobiva bela in črna kava, čaj, fini likerji i. t. d.

Točna postrežba!

Filijalke:

Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.